

नागरिक समाज पर्यवेक्षकहरूको निम्ति मापदण्ड

नागरिक समाज सित सरोकार राख्नेहरू संगको सर सल्लाहमा २००९ को अप्रिल मे महिनामा रेसोल्भ (आर इ एस एल ओ भि इ) ले यी मापदण्डहरू तयार गरेको छ । पर्यवेक्षकको पदहरू ग्रहण गर्न चाख नराख्ने नागरिक समाजका अति प्रतिष्ठित सदस्यहरू समावेश गरी आत्मचयनको प्रक्रियाका निम्ति रेसोल्भकालागि गठन भएको सल्लाहकार समितिले यी मापदण्डहरूलाई परिमार्जन गरेको छ । यी प्रस्तावित मापदण्डहरू माथि जुलाई १४, २००९ सम्ममा नागरिक समाजका सदस्यहरूबाट प्राप्त हुने टिप्पणीहरूलाई रेसोल्भले स्वीकार गर्ने छ ।

व्यक्तिगत प्रत्यासीहरूका निम्ति मापदण्डहरू

यी मापदण्डहरूलाई पर्यवेक्षकको पदहरूका लागि प्रत्यासी हुने उम्मेदवारहरूको मूल्यांकन एवं उनीहरूको तह निर्धारण गर्नका निम्ति प्रयोग गरिने छ :

- क) सि आइ एफ (जलवायु लगानी कोष) का समितिहरूको सान्दर्भिकता संग मिल्ने गरी उद्देश्य एवं लक्ष्यहरूको आधिकारिकता भएको संगठन वा संजाल संग संबद्ध रहेको देखिएको अथवा सि आइ एफ का समितिहरूको कार्यको प्रभाव क्षेत्रमा रहेको समुदाय संग संबद्ध रहेको देखिएको ।
- ख) सम्बन्धित समितिहरूसंग साक्षेप विशेषज्ञता भएको
- ग) खुल्ला र पारदर्शी संचार प्रति प्रतिबद्ध भएको ।
- घ) वृहत समुदाय (आफनै संगठन/संजाल/समुदायको मात्र न भै) को आवश्यकताहरू एवं चासोहरूलाई ख्याल राख्ने तथा वृहत सरोकारवाला समुदायमा गएर कुराहरू वताउन सक्ने सक्षमता , अभिरुचि एवं सामर्थ भएको ।
- ङ) स्वतन्त्रता: विश्व बैंक अन्य अन्तरराष्ट्रिय वित्तीय संस्थाहरू तथा एक्सपोर्ट क्रेडिट एजेन्सीहरू संग अहिलेको विगतको तथा काम गर्न स्थगित भै रहेको संभौता अनुसारको वा सीधा वित्तीय सम्बन्धका काम कुराहरूलाई उजागर गर्नु पर्दछ ।
- च) प्रक्रियालाई प्रभावित पार्ने , आफू संलग्न भइरहने तथा वैठकहरूको तयारी गर्ने कामको क्षमता र तत्परता ।
- छ) एनुएल पार्टनरसिप फोरम (वार्षिक साभेदारी गोष्ठी) मा नेतृत्वको भूमिका (उदाहरणार्थ ,काम कार्यवाही आयोजना गर्दाको वखत सल्लाहकार समितिमा वसी काम गर्नु) निर्वाह गर्ने सक्षमता र तत्परता ।

सन्तुलन हासिल गर्नका लागि मापदण्ड

रेसोल्भ तथा सल्लाहकार समितिले पर्यवेक्षकहरूको अन्तिम सूची तयार गर्दा सन्तुलित एवं समावेशी हुन सकोस भन्ने कुरालाई सुनिश्चित गर्नका लागि ५ वटा मुख्य मुख्य मापदण्डहरू अपनाउने छन् :

- क) भौगोलिक रूपमा प्रतिनिधित्व हुने गरी सन्तुलन मिलाउने
- ख) विकसित र विकासन्मुख देशहरूको सन्तुलन मिलाउने
- ग) लिङ्गीय सन्तुलन मिलाउने
- घ) जनस्तरका (ग्रासरुट लेभल) तथा समुदायमा आधारित संगठनहरूको समावेशीकरण
- ङ) **सि टि एफ मा** : जनजाति समूहका मानिसहरूबाट कम से कम एउटा प्रतिनिधि

सन्तुलनका लागि विचार गरिने अन्य कुराहरू

समितिले पूर्ण सन्तुल कायम गर्नका लागि रेसोल्भ तथा सल्लाहकार समितिले निम्न तत्वहरूमा विचार गर्न सक्ने छ :

- क) विषयमा केन्द्रित (फोकस)/ विशेषज्ञताको सन्तुलन (उदारणार्थ, प्राविधिक, सामाजिक आयामहरू, मानव अधिकार, विकास, वन, हरित प्रविधी, वातावरण, जलवायु परिवर्तन, वसाइ सराइ तथा अनुकूलनता)
- ख) पक्षमा वकालत गर्ने (एडभोकेसी)/निगानी गर्ने (वाचडग) संगठनहरू, नीति निर्माण गर्ने संस्थाहरू, तथा संजालहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्ने संगठनहरूको सन्तुलन ।
- ग) विश्व बैंक प्रति आलोचक परिदृश्यहरूलाई समावेश ।
- घ) **सि टि एफ का लागि** , लगानीको योजना भएका देशहरूको प्रतिनिधित्व : भिश्त्र, मेक्सिको तथा टर्की ।
- ङ) **सि टि एफका लागि** -प्राविधिक विशेषज्ञता भएकाहरू ।
- च) **एस सि एफ तथा पि पि सि आरका लागि** -राष्ट्रिय स्तरको योजना निर्माणमा संलग्न भएका प्रतिनिधिहरू ।
- छ) **पि पि सि आर का लागि**, प्रयोगात्मक परियोजनाको ग्रहणकर्ता देशहरूका प्रतिनिधिहरू ।